

POTENCJAŁ PRZEMIAN SPOŁECZNYCH ZAWARTY W FILMIE „MOC PRYMASA TYSIĄCLECIA” Jacka Bąka

Film Moc Prymasa Tysiąclecia stanowi przystępne kompendium wiedzy o kształtowaniu się stanu faktycznego zaistniałego po II Wojnie Światowej na terytorium Polski. Film jest materialnym świadectwem kształtowania relacji Państwo-Kościół, w drodze terroru i pogwałcenia prawa (legalnego, bo dwustronnie ustanowionego, w drodze porozumienia). Kolejnym etapem była subsumpcja odwrócona ("dajcie człowieka, a paragraf się znajdzie"). Zbrodnię przeciwko ludzkości uzasadniano formalnie obowiązującym prawem (por. fabrykowanie spisku szpiegowskiego, czy podstawa aresztowania Prymasa Wyszyńskiego tj. "łamania porozumienia"). W jurysprudencji stan ten określa się jako Podwójne Państwo (Doppelstadt). Desygnatom nadaje się nowe nazwy, a podmienione nazwy stanowią dyspozycję norm ustanawiających zakazy i nakazy, sankcjonowane karami. Uprawnienia i dozwolenia są tylko formalnie obowiązujące, ale nie wykonalne. Ich obwieszczenie na piśmie ma być dowodem praworządności systemu (skoro uprawnienia i dozwolenia formalnie obowiązują, to Ludzie są wolni). Konstrukcja Podwójnego Państwa została opisana przez naukowców na podstawie studium wprowadzania nazizmu.

Film Moc Prymasa Tysiąclecia daje podstawy dowodowe, na przykładzie relacji Państwo-Kościół, że stan Podwójnego Państwa miał miejsce w Polsce po II Wojnie Światowej. Prymas Wyszyński jako ówczesny podmiot stosunków prawa publicznego dokładnie go rozpoznał i wraz ze Współpracownikami oraz Wiernymi, był Świadkiem genezy zbrodni przeciwko ludzkości, a także zainicjował żmudny proces przywracania praworządności. Wszak w 1977 r. PRL ratyfikował umowy międzynarodowe - stanowiące traktatowy zapis Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka (element wycofywania zapowiadający zwycięstwo). Następnym krokiem w tej dziedzinie było utworzenie Urzędu Ombudsmana (1988 r.). Rzeczypospolita Polska wciąż boryka się ze skutkami Podwójnego Państwa. Godność Człowieka współdziała z Wolnością Religijną (bo ta obejmuje też swobodę myśli i sumienia). Prawa Człowieka są niepodzielne, współistniejąca, a także równorzędne np. w filmie występują dowód naruszenia np. tajemnicy komunikowania się oraz świętego prawa własności (dostępność Obywatela dla Władzy "gdy drzwi są otwarte") - co łącznie narusza Wolność Religijną. Czy Prawa Człowieka to sprawa konkretnej, lokalnej Władzy? Nie. Wtedy wracamy do Podwójnego Państwa.

Moc Prymasa Tysiąclecia polega na daniu Nam duchowych "narzędzi" do skutecznego rozmontowania systemu Podwójnego Państwa. Żadne normy prawne, bez względu na ilość zapisów i surowość sankcji, nie zaistnieją bez obowiązujących (naturalnie) podstaw moralnych. To nadmiar tekstów prawnych, kazuistyka i surowość sankcji - świadczą o deficycie norm.

Jakie są te "narzędzia"? To stanowi puentę Filmu.

Z wyrazami gratulacji
Grzegorz Jaworek
Wrocław, dn. 29.08.2021